

Advies SARC – Vlaamse Sportraad

Arenbergstraat 9
1000 Brussel
Tel 02 553 06 29
sarc@vlaanderen.be
www.sarc.be

VOORONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING HOUDENDE UITVOERING VAN HET DECREET VAN 25 MEI 2012 BETREFFENDE DE PREVENTIE EN BESTRIJDING VAN DOPING IN DE SPORT

Advies van de Vlaamse Sportraad

Vlaams minister Philippe Muyters vroeg de Vlaamse Sportraad op 8 juni 2012 om advies over dit voorontwerp van besluit.

De Vlaamse Sportraad kreeg op 22 mei 2012 een uitvoerige toelichting bij het voorontwerp, van Frederik Vandendriessche van het advocatenkantoor Stibbe, van Hans Cooman en Patrick Ghelen van het team medisch verantwoord sporten van het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media, en van An Vermeersch van het kabinet-Muyters. Op het moment van de toelichting had het Vlaams Parlement het dopingdecreet nog niet goedgekeurd.

De Vlaamse Sportraad bracht op zijn plenaire vergadering van 19 juni 2012 het volgende advies uit.

Het advies van de Vlaamse Sportraad over het dopingdecreet dateert van 12 juli 2011. Het advies kwam op 3 mei 2012 nog ter sprake in het Vlaams Parlement, toen de voorzitter het toelichtte op een hoorzitting van de commissie Cultuur, Jeugd, Sport en Media.

De goedkeuring van het dopingdecreet had heel wat voeten in de aarde. De Raad van State vernietigde de whereabouts-regeling. Maar de administratie begon meteen het uitvoeringsbesluit voor te bereiden, zodat het nu bijna gelijktijdig met het decreet in werking kan treden.

Met 117 artikels in 14 hoofdstukken, is het uitvoeringsbesluit een imposant document geworden. Procedures zijn tot in het kleinste detail uitgewerkt, met als potentieel paradoxaal gevolg dat de kans op procedurefouten toeneemt. Het wordt geen sinecure voor het MVS-team om de juridische complexiteit voor de doelgroep in een correct beleid en aansluitende praktijk om te zetten. De Vlaamse Sportraad vraagt dat de nodige aandacht gaat naar communicatie en begeleiding van sportfederaties, clubs en sportbeoefenaars om dit uitvoeringsbesluit werkbaar te maken.

NADO

De NADO speelt in dit uitvoeringsbesluit een vooraanstaande rol. Artikel 2 van het decreet definieert de NADO als volgt.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder: [...]

2° Nationale Antidopingorganisatie, afgekort NADO: de administratie van de Vlaamse Gemeenschap die bevoegd is voor de uitvoering van het antidopingbeleid;

Ons land is binnen het WADA het enige met meer dan één NADO: 1 voor Vlaanderen, 1 voor de Duitstaligen, 1 voor Wallonië, en 1 voor Brussel (de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie). Er waren ooit pogingen om een gezamenlijke NADO op te richten, als internationaal aanspreekpunt, onder auspiciën van de Coördinatieraad. Maar het bleef bij pogingen. De Vlaamse Sportraad betwijfelt sterk of dat de meest efficiënte manier van werken is. De Vlaamse Sportraad adviseert om de samenwerkingsovereenkomst van enige maanden geleden¹ te respecteren en om naar een efficiënte coördinatie van het nationale antidopingbeleid te blijven streven, ten bate van de sport en de sportbeoefenaar.

Artikel 2 legt de NADO en de sportverenigingen een reeks verplichtingen op.

Art. 2. De NADO en de sportvereniging moeten:

1° informatie- en vormingsactiviteiten op het gebied van dopingbestrijding uitwerken, ondersteunen en invoeren [...]

2° voor sporters, begeleiders van sporters en ploegverantwoordelijken informatie- en vormingsactiviteiten uitwerken [...]

3° in overeenstemming met het Antidopingdecreet van 25 mei 2012 en dit besluit passende gedragscodes, goede praktijken en ethische normen voor de bestrijding van doping in de sport uitwerken en invoeren;

4° onderling samenwerken met de ADO's om informatie, expertise en ervaringen uit te wisselen met betrekking tot de realisatie van doeltreffende programma's ter bestrijding van doping. [...] De sportvereniging stelt met het oog op die samenwerking een verantwoordelijke aan als contactpunt voor de NADO.

De minister kan aanvullende en voor een of meer sportverenigingen specifieke bepalingen uitvaardigen over de preventie van dopingpraktijken.

Het valt op dat de modaliteiten van deze belangrijke opdrachten niet worden vastgelegd en dat de afdwingbaarheid niet wordt geregeld. Het is maw niet duidelijk wat er gebeurt met sportfederaties die de opgelegde verplichtingen niet nakomen. Sancties zijn hier niet voorzien.

De Vlaamse Sportraad adviseert om een klemtoon te blijven leggen op communicatie en ondersteuning, en om tegelijk op een correcte uitvoering door de sportfederaties toe te zien.

'Vals'-positief

Bij het biologisch paspoort blijven er na de deskundige uitleg van de experts nog vragen, met name over de kans op *vals*-positieve tests. De wetenschap achter de dopingtests werkt steeds met foutenmarges, hoe klein ook.

Art. 63. De minister kan nadere bepalingen over de procedures, het beheer, de werking, monsternemingen en bijkomende modules voor het biologisch paspoort vaststellen.

Nadere bepalingen zijn alleszins nodig om *vals*-positieven uit te sluiten. Een regelgeving kan nooit alle gevallen omvatten, maar de Vlaamse Sportraad betwijfelt of alle mogelijke scenario's hier zijn bekeken. Zoals het nu omschreven staat, kan een afwijkend bloedprofiel op zich tot disciplinaire straffen leiden. Slechts 1 op 1000 zou van nature een afwijkend bloedprofiel hebben. Maar je zal maar die ene pechvogel zijn. De impact van een *vals*-positieve test op de reputatie, de loopbaan en het leven van een sporter zijn gigantisch. De kans op *vals*-positieve tests moet maximaal worden uitgesloten. De Vlaamse Sportraad is er niet van overtuigd dat de getrapte juridische procedure die het besluit voorstelt, volstaat. De bewijslast komt ten onrechte bij de atleet te liggen. Dit probleem moet zowel juridisch als medisch verder worden onderzocht.

¹ BS 2012-04-04 - Decreet van 9 maart 2012 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

Deze problematiek mag het voorliggende uitvoeringsbesluit niet blokkeren. Maar de Vlaamse Sportraad adviseert dat de stand van de wetenschap en de juridische invulling ervan in dit uitvoeringsbesluit verder worden opgevolgd, om de kans op *vals*-positieve tests te minimaliseren.

Communicatie

Het decreet en zijn uitvoeringsbesluit zijn toegespitst op de elitesporter, maar gelden voor alle sporters en hun sportfederatie, ook de recreatieve. Dat wil zeggen dat er vanuit de sector duidelijke communicatie nodig zal zijn over de taak van de sportfederaties tegenover de sportclubs en van de clubs tegenover de sportbeoefenaars. Sportfederaties, clubs en sporters moeten exact weten waar ze aan toe zijn.

Voedingssupplementen

In de rand van de discussie wordt op het probleem gewezen van mogelijks vervuilde voedingssupplementen die tot een positieve dopingtest kunnen leiden. Die industrie is enorm aan het boomen, het gebruik eveneens. De producten worden soms op dezelfde band gemaakt als producten die mogelijks verboden stoffen bevatten, met het risico van contaminatie van de voedingssupplementen. Naar Nederlands voorbeeld, is steekproefsgewijze controle van voedingssupplementen op de samenstelling, en de publicatie van de resultaten, een belangrijk middel om sporters te informeren en de sector van de voedingssupplementen te responsabiliseren. Voor referentie: <http://nocnsf.nl/nocnsf.nl/olympische-droom/topsportbeleid/voor-topSPORTERS/paramedisch-en-anti-doping/voedingssupplementen>.

De Vlaamse Sportraad adviseert dat de MVS-administratie de problematiek van de voedingssupplementen onderzoekt, zonder het uitvoeringsbesluit af te remmen.

Artikelsgewijs

De verdere artikelsgewijze bespreking geeft geen aanleiding tot bijkomende opmerkingen. Als ooit een uitvoeringsbesluit het ideaal van waterdichtheid benaderde, dan is het dit wel. Maar zoals altijd: *The proof of the pudding is in the eating*. Maw de praktijk zal het uitwijzen. De Vlaamse Sportraad realiseert zich dat dit uitvoeringsbesluit aan voortdurende aanpassing onderhevig zal zijn, onder meer door biomedische en juridische ontwikkelingen en door ervaringen op het terrein.

Advies

De Vlaamse Sportraad geeft het uitvoeringsbesluit een unaniem positief advies. Het MVS-team heeft uitstekend werk geleverd. Maar het werk is niet af. Het komt er nu op aan om de tekst voor heel de sportwereld eenduidig verstaanbaar en toepasbaar te maken. Bijkomende maatregelen zijn nodig om *vals*-positieve tests uit te sluiten. Ten slotte rekent de Vlaamse Sportraad erop dat werk wordt gemaakt van de aanpassing van het *resterende* MVS-decreet, waarin alle bepalingen rond doping werden opgeheven.